23 Μαΐου 2016

Η κοινωνία και όχι το DNA καθορίζουν τη μόρφωση Περιβάλλον Vs DNA

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Μια διεθνής επιστημονική ομάδα, με επικεφαλής τον Φίλιπ Κέλινγκερ του Πανεπιστημίου VU του ‘Αμσντερνταμ, πραγματοποίησε έρευνα σε 294.000 άτομα από 15 χώρες και ηλικίας άνω των 30 ετών αναζητώντας τους γενετικούς παράγοντες που ενδεχομένως να επηρεάζουν το επίπεδο μόρφωσης ενός ατόμου. Όμως κατέληξαν στο συμπέρασμα πως κυρίαρχο ρόλο δεν έχουν τα γονίδια. Πρωτίστως το μορφωτικό επίπεδο επηρεάζεται από κοινωνικούς και

περιβαλλοντικούς παράγοντες και πολύ λιγότερο από γενετικούς.

Η σχετική μελέτη δημοσιεύθηκε στο περιοδικό «Nature». Οι επιστήμονες, μεταξύ αυτών και τέσσερις Έλληνες*, εντόπισαν 74 γονίδια που σχετίζονται με το μορφωτικό επίπεδο, αλλά όπως τονίζουν αυτό που παίζει το σημαντικότερο ρόλο είναι το περιβάλλον και όχι το DNA.

Σε ποιο βαθμό επιδρούν τα γονίδια

Τα γονίδια επιδρούν εν μέρει στις νοητικές ικανότητες ενός ανθρώπου και ορισμένα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς τους, όπως η επιμονή, τα οποία με τη σειρά τους, επηρεάζουν το χρόνο εκπαίδευσης.

Όμως η συνολική επίδραση των 74 γονιδίων στις διαφορές του μορφωτικού επιπέδου μεταξύ των ανθρώπων εκτιμάται από 0,5% έως το πολύ 1%. Οι ερευνητές εκτιμούν πως υπάρχουν ακόμη πολλά άγνωστα γονίδια τα οποία ενδεχομένως να παίζουν ρόλο στο μορφωτικό επίπεδο ασκώντας το καθένα μια ανεπαίσθητη επίδραση. Πάντως συνολικά οι επιστήμονες εκτιμούν πως η γενετική επίδραση στο μορφωτικό επίπεδο ενός ατόμου φτάνει το πολύ το 20% των διαφορών του μορφωτικού επιπέδου μεταξύ των ανθρώπων, ενώ το υπόλοιπο 80% έχει να κάνει με κοινωνικούς-περιβαλλοντικούς παράγοντες. Αλλά δεν συμφωνούν όλοι ότι η γενετική «συνιστώσα» μπορεί να είναι τόσο σημαντική και μερικοί θεωρούν ότι η συμβολή της γενετικής κινείται μάλλον κοντά στο 3%.

Ο αναπληρωτής καθηγητής του Πανεπιστημίου της Νότιας Καλιφόρνια Ντάνιελ Μπένζαμιν υπογράμμισε ότι «είναι απλουστευτικό και απολύτως παραπλανητικό να μιλάει κανείς για “γονίδια της μόρφωσης”. Από την άλλη, επιβεβαίωνεται ότι το μορφωτικό επίπεδο, εκτός από το περιβάλλον, επηρεάζεται και από τα γονίδια, αν και η επίδραση των επιμέρους γενετικών παραγόντων είναι μικρή».

Βάρος στο εκπαιδευτικό σύστημα και την κοινωνία

Ενώ μια μερίδα επιστημόνων θεωρεί ότι η νέα γενετική ανακάλυψη θα βοηθήσει ανάλογες μελέτες στο πεδίο της βιοϊατρικής και της κοινωνικής πολιτικής, πολλοί ερευνητές επισημαίνουν πως η κατεύθυνση θα πρέπει να είναι διαφορετική. Όπως επισημαίνουν η ανάδειξη του γενετικού παράγοντα και η εστίαση σε αυτόν, υποβαθμίζει την σαφώς μεγαλύτερη σημασία που έχουν η ανατροφή των γονιών, η ποιότητα του εκπαιδευτικού συστήματος μιας χώρας κ.ά.

* Στην έρευνα συμμετείχαν και τέσσερις Έλληνες: Ο καθηγητής Γιώργος Δεδούσης και η Ιωάννα Καλαφάτη από το Τμήμα Επιστήμης Διαιτολογίας – Διατροφής του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου, ο καθηγητής Πάνος Δελούκας και η Σταυρούλα

Κανόνη από την Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Queen Mary του Λονδίνου.

Πηγή: tvxs.gr